Dragonera: onbekend vogeleiland bij Mallorca

Kees Woutersen

Bijna overal ter wereld zijn vogelaars geweest en vaak zijn zij de eersten om kleine onbewoonde eilandjes te verkennen. Het eilandje Dragonera wordt echter zeer zelden door vogelaars bezocht, terwijl het vlak bij Mallorca ligt en één van de grootste kolonies Eleonora's Valken *Falco eleonorae* herbergt. Zelf heb ik me er ook schuldig aan gemaakt. Pas bij mijn achtste bezoek aan Mallorca kwam het kleine Dragonera in beeld. Wat blijkt? Er gaat zelfs iedere dag een bootje op en neer naar dit eiland!

Het eiland is niet groot. Slechts 3,5 km lang en 1,2 km breed. De eerste Audouins Meeuwen *Larus audouinii* vlogen langs het haventje van San Telm, waar ons bootje vertrok. Er is een kolonie op Dragonera. We waren er echter buiten het broedseizoen en het bleef slechts bij het waarnemen van een paar vogels op zee. Na twintig minuten legden we aan op Dragonera en de eerste waarneming op het eiland zelf was een groep van acht gewone Spreeuwen *Sturnus vulgaris* die heen en weer vlogen. De Spreeuw is een schaarse wintergast op Mallorca, maar daar kwamen wij natuurlijk niet voor. We namen het pad naar rechts, in de richting van de vuurtoren Far de Tramuntana.
Uit de mediterrane struikvegetatie kwam al snel het geluid van een Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala*. Die liet zich verder niet zien. Later hoorden we nog twee andere. Gezien het struiklandschap zou hij algemener moeten zijn. Het duurde wat langer voor we de Balearische Grasmus *Sylvia balearica* hoorden en zagen. De teller bleef steken op één exemplaar van deze endeem, die eigenlijk ook wat algemener zou moeten zijn in dit landschap. Zoals ik bij eerdere bezoeken aan Mallorca gemerkt had, was het een hele toer om de Balearische Grasmus ook werkelijk te kunnen zien. Zijn roepje lijkt sterk op het karakteristieke 'tsjahrr-tsjahrr' van de Provençaalse Grasmus *Sylvia undata*, maar die soort komt niet op de Balearische eilanden voor.
Boven de rotsen van de steile noordwestzijde van het eiland vlogen regelmatig Eleonora's Valken, donkere en lichte vogels prachtig te zien tegen de diep-

Sa Dragonera is voor vogelaars zeker een bezoek waard.
Foto: Kees Woutersen.

Op Dragonera bevindt zich één van de grootste kolonies Eleonora's Valken *Falco eleonorae*. Foto: Kees Woutersen.

blauwe lucht. Ze riepen regelmatig naar elkaar en doken in snelle vaart naar beneden om vlak boven het water weer omhoog te schieten. Verscheidene keren viel een Eleonora's Valk een Dwergarend *Aquilla pennata* aan, met een stootduik van bovenaf en een versnelde roep. We telden vijf verschillende Dwergarenden (lichte en donkere fase). Bij de vuurtoren aangekomen bleek een jonge Eleonora's Valk vlak onder ons op de rotsen te zitten. Mens en vogel keken een tijdje naar elkaar en toen verplaatste hij zich naar een rots verderop. Op de foto's zijn de lichte randjes om zijn dekveren goed te zien. Al eerder had ik zo'n jonge Eleonora's Valk

Important Bird Area Dragonera-La Trapa
Dragonera maakt deel uit van Important Bird Area (IBA) Dragonera-La Trapa, samen met de zuidwestpunt van Mallorca en een mini-eilandje. De vogelbevolking is indrukwekkend. Kijk maar eens naar Tabel 1 (Viada 1998).

Soort	Aantal paren
Kuhl's Pijlstormvogel	85-180
Vale Pijlstormvogel	150-250
Stormvogeltje (ssp. *melitensis*)	1-10
Kuifaalscholver (ssp. *desmarestii*)	11-25

Soort	Aantal paren
Visarend	1
Eleonora's Valk	188
Slechtvalk	1-3
Audouins Meeuw	218
Geelpootmeeuw	500+

Tabel 1 - Telling in de periode 1993-'96.

Officiële website
Dragonera heeft een officiële website. Deze is te vinden op:
http://www.conselldemallorca.net/dragonera/

vlak onder me gezien. Daarvan is een video (inclusief de roep) te zien op YouTube (*http://il.youtube.com/watch?v=yS9lESf58tw*).
Andere vogels op onze korte tocht waren Kuifaalscholver *Phalacrocorax aristotelis*, Torenvalk *Falco tinnunculus*, Geelpootmeeuw *Larus michahellis*, Roodborst *Erithacus rubecula*, Huismus *Passer domesticus*, Putter *Carduelis carduelis* en Kneu *Carduelis cannabina*. Het is geen lange lijst, maar het gaat hier om de kwaliteit. In voorjaar en zomer zijn hier veel Kuhls (Scopoli's) Pijlstormvogels en Vale (Balearische) Pijlstormvogels te zien. In bijgaand kader staat de vogelbevolking van dit gebied.
Het interessantste dier op Dragonera is echter geen vogel, maar de endemische Lilford Hagedis. Lord Lilford is meer bekend als oprichter van één van de meest gerenommeerde vogeltijdschriften 'Ibis' en heeft in de negentiende eeuw veel door Spanje gereisd. Zijn naam is voor de eeuwigheid verbonden met deze hagedis: *Podarcis lilfordii*. Honderden leefden er bij het haventje en voor niemand bang lieten ze zich prachtig fotograferen. Verder op het eiland liepen er veel minder rond en de topaantallen in de haven waren duidelijk te danken aan het niet naleven van de bordjes 'Verboden te voeren'.
Na een verblif van drie uur op dit onbekende eilandje wist ik wat mijn advies is voor iedere toekomstige Mallorcaganger zou zijn: Vergeet niet Dragonera te bezoeken!

■ K. Woutersen. C/Ingeniero Montaner 4-1-C, 22004 Huesca, Spanje, e-mail: info@aragonnatuur.com.

LITERATUUR:
Rebassa M., J. L. Martínez & S. Torrens (2009): A birding tourist's guide to Majorca. Palma de Mallorca.
Viada, C. (red.) (1998): Areas importantes para las aves en España. Madrid.